: 77

כרבי מכלל דרבגן אסרי מ"ם מהרה יבנה

כרבי הא רבנן מיסר אסרי. אפילו שלא בזמן ביאה: ומשני מאי

טעמא כו' והכא כו'. מאי טעמא חירונא הוא כלומר דטעמא מאי

גזור רבנן ביין שמא יבנה כו' אבל גבי פרועי ראש לא גזרו דאפשר

דמסתפר מיד והדר עייל לבית המחדש לעבודה: דרך מיל ושינה כל

שהות כו' ושינה משכרתו. והחי

שינוי איכא בהך מיהא: שתויי יין

דמחלי עבודה. דכתיב יין ושכר אל

תשתש וסמיך ליה ולהבדיל בין הקדש

ובין החול בין עבודה קדושה

למחוללת דאי עבד עבודה שתוי יין

חילל: פרועי ראש. דלא כתיב ביה

חלל דלא נראה חילול: ואלו

שבמיתה. בידי שמים במסכת

סנהדרין באלו הן הנשרפין (דף פג.):

שתויי יין. במיתה דכתיב יין ושכר

אל תשת בבואכם אל אהל מועד

ולא תמותו דהיינו מיתה בידי שמים

מדלא כחיב יומח. ואמר בשלמא כו׳:

ה"ג ומינה מה שתויי יין מחלי עבודה

אף פרועי ראש מחלי עבודה. קשיא

לא גרס: כי גמירי הלכה למיחה.

לאחולי עבודה לא גמירי: מחלי

עבודה. חולין היא כל עבודתו שעבד:

מח פרועי לחש. עבודתם מחוללת

דלכל מילי איתקוש ותיובתא דרב

אשי דאמר פרועי ראש לא מחלי

עבודה: דרב חסדה. (ה) בפרק שני

דובחים וקא בעי התם כהן ערל

שמתו אחיו מחמת מילה מהו ואמר

רב חסדא כו' ערל לב וערל בשר:

הלכתה גמירי לה. מסיני: כי מריש

ירחה דניסן עד חמניה ביה. דכל

שמונה ימים נשאו ונתנו בדבר עד

שנלחו את הלדוקין ועשו אותם יום

טוב ודבר זה מפורש במנחות בפרק

רבי ישמעאל ובמגילת תענית המלויה

אללנו: דלא להמענאה בהוו. שכולו

אסורין בתענית ומקלתהון שיש בהן

קלת חמורין כ"כ שבהספד נמי

המורין: (ג) הימוקם ממידה והימותב

חגח דשבועית. בענינים רבים חלקו

בייתוסין עם חכמים ומפורשין

במנחות ובמגילת תענית [פ"א] וה"ג

התם בפ' ר' ישמעאל [סה.] ת"ר אלין

יומיא דלא להתענאה בהון ומקלתהון

דלא למיספד בהון מריש ירחא דניסן

עד תמניא ביה איתוקם תמידא

דלא למיספד ומתמניא ביה עד סוף

מועדה היתותב חגה דשבועיה דלה

ע"שן, ב) עירובין סד: סנהדרין

ל א ב מיי׳ פ״א מהלי ביאת מקדש הלכה ה ופ״ד מהלכות תפלה הלי יו סמג לאוין ש טוש"ע א"ח סימן לט

:סעיף לא ג מיי׳ פ״ל מהל׳ בילם לא ג מיי פייח מהכי ביחת מקדש הלכה א סמג שם: לב ד מיי שם הלי [ט] יד: לג ה מיי שם הלכה א: לד ו מיי שם הלכה [ט] יד:

מוסף רש"י

שתויי יין דמחלי עבודה. דכתיב יין ושכר וגו׳ וסמיך ולהגדיל בין הקדש ובין החול, משמע בין עבודה קדושה לעבודה מחוללת. גזרו בהו רבנן. בזמן הזה משום מהרה יכנה (סנהדרין כב:). ואלו הן שבמיתה שתויי יין. שמויי יין דכמיתה לא שמעינן לה אלא הן מכלל לאו, דכתיב יין ושכר אל חשת ולא חמומו. כא אם משתו בבואכם אל אהל מועד ממומו (ווורונווח לו:). ופרועי יום שלא גלחו ראשם (סנהדרין יום עמו גמוו למעם (מחודין פג.). הא מקמי דאתא יחזקאל. ואקשינהו, מאן אמרה. פירוע מהיכא נפקא לן פרועי ראש במיתה (שם בב:). דבר זה. דכהן ערל פסול לעבודה (שם). כל בן נכר מעשיו לאביו שבשמים וסנהדריו לבו שהוא ערל לב רשע חבחים ה:). וערל בשר. שמתו אחיו מחמת מילה (יומא שם סנהדריו שם ושם וזבחים שם) ולה רלו למולו שירחים פן ימות גם הוא כאמיו (מו"ק ה.). לא יבא אל מקדשי. והיינו אזהרה מדברי קבלה בעלמא ולא לקי עלה (סנהדרין פד.). מאז אמרה. מאיו למדו דבר זה, ששנינו בפרק שני דובחים (טו:) שהכהן ערל עבודתו (פור) שהכהן עול עמר פכותמו פסולה (יומא עאה). דלא להתענאה בהון, לכל למספד שרי (מוחות מה). בהון, למל למימרי כלל למיספד הלפילו למספד למירי (שה). בהון, ליכל למקרי כללי למירי (שה). איתוכם תמידא בותם איתוכם תמידא בותם איתוקם תמידא. הוקס התמיד על משפטו (שם). עד סוף מועדא. פסח (שם). איתותב חגא דשבועיא. נתיישב על דינו, שבאותן ימים נלחו חכמים את הבייסותים (שם). ודברי תורה אין צריכין חיזוק. לאסור לפניו ולאחריו, אבל ימי מגילת תענית

דרבנן ולריכין חיזוק כי היכי דלא ליתי להתענות ביו"ט עלמו

.(ר"ה יט.)

רבינו חננאל

ואמאי לא גזרו בפרע כמו שגזרו ביין, אמר רב אשי שתויי יין דמחללי עבודה גזרו בהו רבנן, פרע ראש דלא מחללי עבודה לא גזרו בהו רבנן. מיתיבי אלו שבמיתה שתויי יין ופרועי ראש כו'. ואסיקנא דאתקוש פרועי ראש לשתויי יין במיתה, ומינה מה שתויי יין מחלי עבודה אף פרועי ראש מחלי עבודה. ושקלו וטרו, ואמרינן האי ישקער יוטרו, ואמו כן וואר [עד] דלא אתא יחזקאל וכתב ופרע לא ישלחו, וכתיב בתריה ויין לא ישתו כל כהן בתריה דיין או ב... בבאם אל וגר', דגמרינן מינייהו דאתקוש [פרועי

ראשן לשתויי יין מנא הוינא ידעי דפרועי ראש במיתה. ואסיקנא גמרא הוא גמירי לה דפרועי ראש איתוש לשתויי יין, ואתא ראשן לשתויי יין מנא הינא ידעי דפרועי ראש מיתה. ואסיקנא גמרא הוא גמירי לה דפרועי ראש איתוש לשתויי יין, ואתא יחזקאל ואסמכא אקראי, וכי גמרא גמרי לה דפרועי ראש כמיתה אבל לאחולי עבודה לא גמירי גמרא. מ**רגני', כל הכתוב** ממגילת תענית די לא למיספד כוי. תנו רבנן אילין יומיא די לא להתענאה בחון ומקצתחון כוי. אמר מר מריש ירחא דניסן עד תמניא ביה אתוקם תמידא די לא להתענאה⁽¹⁾. ואקשינן אמאי לא תני מתרי בניסן, דהא ראש חדש גופה לא איצטריך. ושני רב לאסור [יום] כ״ט באדר [שהוא יום שלפניו] שלפניו, ותניא ימים הכתובים במגילת תענית לפניהם ולאחריהם אסור, ואי משום ראש חדש דאורייתא איסוריה ואין דברי תורה צריכין חיזוק. וכן אקשי׳ אסיפא, דקתני מתמניא ביה ועד סוף מועדא איתות חגא דשבועייא דילא למספד, לימא עד המועד, ומועד גופיה יום טוב הוא ולא צריך.

א) ג'' רבינו כמו שהיתה הגי' לפני התוס' במנחות סה ע"ש.

מבלל דרבגן אסרי. פי׳ מכלל דרבגן אסרי לשתות יין משום דשמא יבנה ביהמ"ק ובעינן כהן ראוי לעבוד וליכא ומשני :אפשר דמספר ועייל

בעינן כהנים הראויים לעבודה וליכא. וא״ת והלא בלא יין נמי אסורין בעבודה דטמאי

מתים נינהו ולריכין הואה ג' [וו'] ואמאי אסרי להו יין וי"ל דמ"מ מותרין בעבודת לבור דטומאה הותרה בלבור: פרועי ראש דלא מחלי עבודה. פי׳ (ה) דלא כתיב בסמוך ולהבדיל וגו': ודבר מוכה): דבר זה מתורת משה לא למדנו. וא"ת נילף מק"ו ומה בעל מום שמותר באכילת קדשים כדדרשינן במסכת קדושין פרק האיש מקדש (דף נג.) וכל מנחת מחבת וכל מרחשת לכהנים יהיה איש כאחיו ואפ״ה בעל מום אסור לעבוד עבודה ערל שאסור באכילת קדשים דדרשינן פרק הערל (יבמות דף ע.) בג"ש תושב ושכיר מפסח דערל חסור בו אינו דין שאסור לעבודה וי"ל דחלל יוכיח שאינו אוכל בקדשים ואפ״ה כשר לעבודה וכדאמר פרק האומר (קדושין דף סו:) מדכתיב ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה דמשמע אפילו [חולין שבו] הוא רולה בעבודתו אי נמי מבעל מום לא מלי יליף דאיכא למיפרך מה לבעל מום שכן עשו בו קריבין כמקריבים שכל הקריבין פסולים (ו) שהם בעלי מומים כמו המקריב תאמר בערל שלא עשה בו קריבין כמקריבין דמה ערלות שייך בבהמה: שרגורי יין דמחללי עבודה. פי׳ דכתיב יין ושכר אל תשת וגו' ולהבדיל בין הקודש ובין P החול: מריש ירחא דניםן ועד תמניא (דהא) [ביה] איתוקם תמידא. פי׳ כדמפרש במגילת תענית סימוסים אומרים בייתוסים אומרים [פ״א] שיחיד מתנדב תמיד משום דכתיב מעשה את הכבש אחד מעשה נבקר תעשה משמע יחיד והדרי

להקריב לשון רבים: בהון ומקצתהון דלא למיספד בהון מריש ירחא דניםן ועד תמניא ביה איתותם תמידא דלא למיספד בהון מתמניא ביה עד סוף מועדא איתותב ש חגא דשבועיא דלא למיספר בהון אמר מר מריש ירחא דניסן עד תמניא ביה איתוקם תמידא דלא למיספד למה לי מריש ירחא לימא מתרי בניסן

בית המקדש ובעינן כהן הראוי לעבודה וליכא הכא אפשר דמספר ועייל אי הכי שתוי יין נמי אפשר דגני פורתא ועייל 6 כדרמי בר אבא דאמר רמי בר אבא א דרך מיל ושינה כל שהוא מפיגין את היין לאו מי איתמר עלה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה 🌣 ב לא שנו אלא כששתה שיעור רביעית אבל שתה יותר מרביעית כל שכן שדרך מטרידתו ושינה משכרתו רב אשי אמר ישתויי יין דמחלי עבודה גזרו בהו רבנן י פרועי ראש דלא מחלי עבודה לא גזרו בהו רבנן מיתיבי י ואלו שהן במיתה יין יו ופרועי ראש בשלמא שתויי יין השתויי יין בהדיא כתיב בהוֹ יין ושכר אל י׳ תשת אלא פרועי ראש מנלן דכתיב יוראשם לא יגלחו ופרע לא ישלחו וכתיב בתריה ויין לא ישתו כל כהן בבאם אל החצר הפנימית ואיתקוש פרועי ראש לשתויי יין מה שתויי יין במיתה אף פרועי ראש במיתה ומינה אי מה שתויי יין דמחלי עבודה אף פרועי ראש דמחלי עבודה י (לא כי איתקוש למיתה הוא דאיתקוש אבל לאחולי עבודה לא איתקוש) א"ל רבינא לרב אשי הא מקמי דאתא יחוקאל מאן אמרה א"ל וליטעמיך הא דאמר רב חסדא י דבר זה מתורת משה לא למדנו ומדברי קבלה למדנו 3 כל בן נכר ערל לב וערל בשר לא יבוא אל מקדשי (לשרתני) הא מקמי דאתא יחזקאל מאן אמרה אלא גמרא גמיר לה יואתא יחזקאל ואסמכה אקרא הכא נמי • גמרא גמיר לה ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא י' (כי גמירי הלכה למיתה לאחולי עבודה לא גמירי): כל הכתוב במגילת תענית דלא למיספד לפניו אסור לאחריו מותר: תנו רבנן יי אלין יומיא דלא להתענאה

להו את קרבני לחמי לאשי תשמרו

י למיספד: מריש ירחא דניסן ועד סמניה ביה היסוקם סמידה דלה ור"ח גופיה יו"ט הוא ואסור אָמר רב לא נצרכה אלא לאסור יום שלפניו למיספד. שהיו הלדוקים אומרים יחיד ושלפניו נמי תיפוק ליה דהוה ליה יום שלפני ראש חדש ר"ח דאורייתא הוא מתנדב ומביה תמיד מהי דרוש הת ודאוריית' לא בעי חיזוק דתניא י הימים האלה הכתובין במגילת תענית לפניהם הכבש אחד מעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים י מאי ולאחריהם אסורין שבתות וימים טובים הן אסורין לפניהן ולאחריהן מותרין אהדרו להו את קרבני לחמי לאשי ומה הפרש בין זה לזה הללו דברי תורה י ודברי תורה אין צריכין חיזוק הללו דברי סופרים ⁰ ודברי סופרים צריכין חיזוק אמר מר מתמניא ביה עד סוף מועדא איתותב הגא דשבועיא דלא למיספד למה לי עד סוף מועד לימא עד תשמרו להקריבש לשון רבים הוא שיהו כולן באין מתרומת הלשכה: מסמניא ביה כו' עד דלה למיספד. שהיו המועד ומועד גופיה יום מוב הוא ואסור אמר רב פפא כדאמר רב לא נצרכא בייתוסים אומרים עלרת אחר השבת

הוא שהעומר מתחיל אחד בשבת שנאמר וספרתם לכם ממחרת השבתם ניטפל להן רבן יוחנן בן זכאי וא"ל שוטים מניין לכם ולא היה אדם שהחזירו דבר חוץ מזקן אחד שהיה מפטפט כנגדו ואמר משה רבינו אוהב ישראל היה ויודע שעלרת יום אחד הוא עמד ותיקנה אחר שבת כדי שיהיו מתענגים שני ימים וכו' ודחו אותן והלכו להן בייתוסים מכח הפסוקין על כרחן וחזרו בהן (ע"כ הג"): **איחוקם חמידא דלא למיספד** גרסינן. ולא גרסינן להתענאה כדמוכח בסמוך דקחני לא נצרכה אלא לאסור את שלפניו. ואי גרסינן להתענאה א"כ היינו רבי יוסי דאמר לפניו אסור והא ליכא למימר דרבי יוסי היא דקא פריך כמאן כרבי יוסי בתמיהה מכלל דכרבנן פסיקא ליה: עד סוף מועדא. פסח: **תגא דשבועיא דלא למיספד.** במגילת תענית [פ״א] מפרש מאי איתוקס: **ור״ח יו״ע הוא.** דכתיב קרא עלי מועד³ והוי ראש חודש אב רי בהאי מסכתא לקמן (דף כע.):

אסרי רבנז שתויי ייז בזמה"ז. הואיל דחמור דהרי מחלל עבודה. דאמרינז התם במס' זבחים. כתיב בשתויי ייז חוקה. דכתיב ייז

כב:, ג) סנהדרין שם [פג. שבועות לו:], ד) [ל"ל אל תשת אתה ובניך ולא תמוחו], ה) [כל זה ליתה בסנהדריו אלה מסיה שם קשיא ע"ש ותוספות שסן [וגם רש"ח מוחק כל זה וגרם דמחלי עבודה השיחז. ו) יומא עא: מו״ק ה. סנהדרין כב: פג: זבחים יח: כב:, ז) [כל אלו מוחק הרש"ל בסנהדריו כב:ז. ה) [מנחות סה. ע"ש גירסת הספרים בתום' ד"ה מריש], ט) ונמישב על דינו שבאומו ימים נלחו חכמים את הבייתוסים רש"י שם במנחות], י) כ״ה יט., כ) ויבמות פה:ז, ל [שם], מ) [ויקרא י], () גי' רש"י במנחות להתענאה, לם - במלגות מאנעמוא, ס) [במלבל כח], ע) [שס], פ) [ויקרא כג], ל) [איכה א],

ק) [במסקנא דגמ' ובחים יח.

הצטריך ולהבדיל בין הקודש לדרשה החרינה ושתויי יין

דמומה מומה ממחומר בגדים

וקל״ע], ל) [וכ״ה בגמרא מנחות סה. להדיא],

תורה אור השלם 1. יַיַן רְשַׁכָּר אַל תַּשְׁתְּ אַתָּה וּבָנֶיךְ אִתָּוְר בְּבֹאֲכֶם אֶל אֹדֶל מוְעֵד וְלֹא תָמֶתוּ חֻקַּת עולם לדרתיכם:

ויקראי ט 2. וְרֹאשָׁם לֹא יְּגְלְחוּ וּפֶּרִע לֹא יְשַׁלְחוּ בְּטוֹם יַבְּסְמוֹ אָת רְאשַירָם: וְיִין לֹא יִשְׁתוּ בְּל בֹּוֹן בְּבוֹאָם אֶל הָחָצַר הַּפְּנִימִית:

יחזקאל מד כ-כא 3. כּה אָמַר אֲדֹנְי אֱלֹהִים כָּל בָּן נֵכָר עֶרֶל לֵב וְעֶרֶל בָּשָׂר לֹא יָבוֹא אֶל מִקְּדָּשִׁי יחזקאל מד ט

הגהות הב"ח

(A) רש"י ד״ה דרב חסדה בזבחים פרק שני דקא נעי המם: (ב) ד"ה מריש ירחל כו׳ יאום: לכי לאחר ד"ה דלא להתענאה כו': (ג) ד"ה איתוקס תמידא כו' וד"ה מריש ירחא כו' וד"ה מתמניא כו׳ עד על כרחן וחזרו . בהן הד"א ואח"כ מה"ד ה"ג איתוקם תמידא וכו׳ לאסור את יום שלפניו: (ד) ד"ה וראש חדש כו' והוי ר"ח לב כדאיתא בהלי מסכת: (ה) תוספות ד"ה פרועי כו' פי' דבר תורה דלא כתיב: (ו) ד"ה דבר כו׳ כשהן בעלי מומין:

גליון הש"ם

גמרא יחזקאל ואסמכה אקרא. עיין יומל לף לה ע"ב וברש"י שם ד"ה :מיתיבי

רבינו גרשום

מכלל דרבנן אסרי. בזמן הזה . ביין, ונימא דפרוע ראש בזמז אסרי רבנן בזמה"ז מהרה יבנה ביהמ״ה וכו׳. אבל פרוע משכרתו. ולהכי אסרי בשתויי ייז דאי אפשר בתקנה. אבל

לשון יחיד, וחכמים היו אומרים אינו אלא מתרומת הלשכה, שהרי כתיב ביה לאשי, דמשמע שבא ממקום ששאר קרבנות באין,

בהיענו מתרומת הלשכה. ומריש ירחא דניסן עד תמניא ביה נשאו נתנו בדבר, והודו מינין לחכמים. איתותב חגא דשבועייא דלא למספר. שהיו מינין אומרין אין נצרת בא אלא [באחד] בשכת, שהיו דורשין ממחרת השבת תספרו חמשים, כלומר לאחר שבת בהיו מינין אומרין אין נצרת בא אלא [באחד] בשכת, שהיו דורשין ממחרת השבת השכת שבתות תמימות בראשית הוי צצרת. וחכ"א כתיב חמשים יום, דמשמע בכל יום שבא חמשים יום קובע עצרת, וכתיב שבע שבתות תמימות תמימות ממש מאחד בשבת לאחד בשבת, כאן שחל עצרת באמצע שבת הויין חמשים יום בלא שבע שבתות תמימות מאחד בשבת לאחד בשבת, וכאז שחל עצרת באחד בשבת?. לא נצרכא לאסור שלפניו. להכי קאמר לא נצרכא לאסור שלפניו. להכי קאמר דיש ירוא הוי יו"ט. לאסור כ"ט דאדר בתענית ובהספד. דאי משום מועד לא הוי אסור. דדברי תורה איז צריכיז חיזוק.